

Finansministeriets modelarbejde

Jesper Jespersen

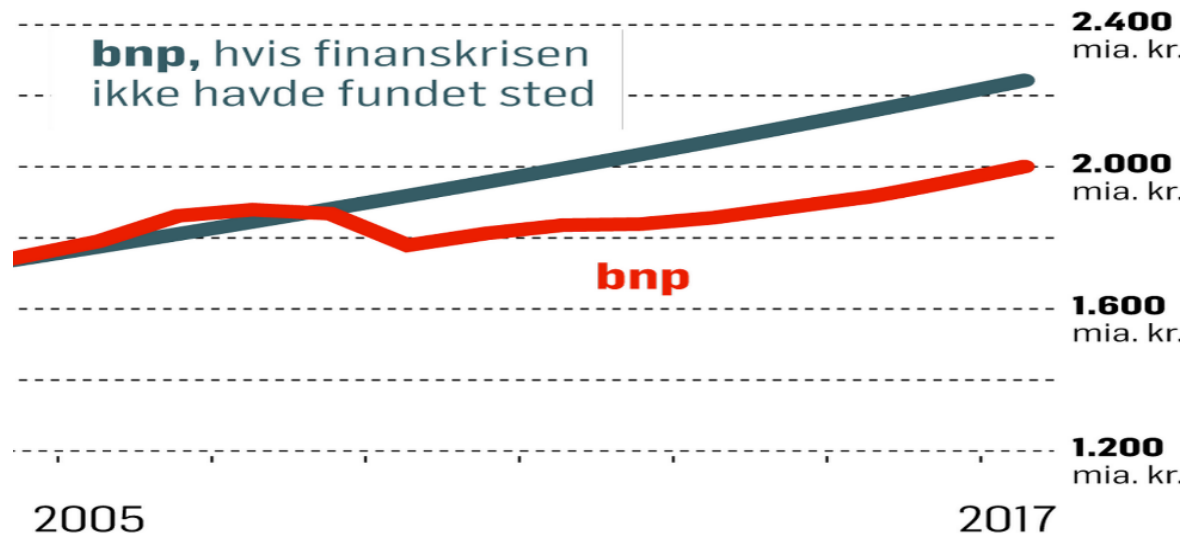
Model-seminar, den 9. november 2018

MaMTEP, Aalborg Universitet

‘Er vi ude af krisen?’

Så meget koster finanskrisen

Finanskrisen skar **200** milliarder kroner af Danmarks bruttonationalprodukt i 2008-2009. Siden har bnp ligget permanent under hvad, det ville have været, hvis finanskrisen ikke havde fundet sted.

Kilde Professor Jesper Rangvid, CBS Grafik AL

Finansministeriets modelmagt: 'Den politiske regnemaskine'

1. Fortidens Syndereregister er langt:

- Når virkeligheden må vige for 'det mikroøkonomiske fundament':
'de dynamiske effekter'
- Når markedsideologi modelleres
- Og Finansministeriet har svært ved at anerkende sine blinde pletter

2. Bliver det bedre i fremtiden?

- Revision af FM-modellen?
- Men fortsat betydelig fagøkonomisk ensretning

Dynamiske effekter?

Adfærdsændringer – mikroøkonomisk begrundet strukturer:

Hvorfor indregnes der kun – permanente og positive effekter af en sænkning af skatter, dagpenge, kontanthjælp og øget pensionsalder?

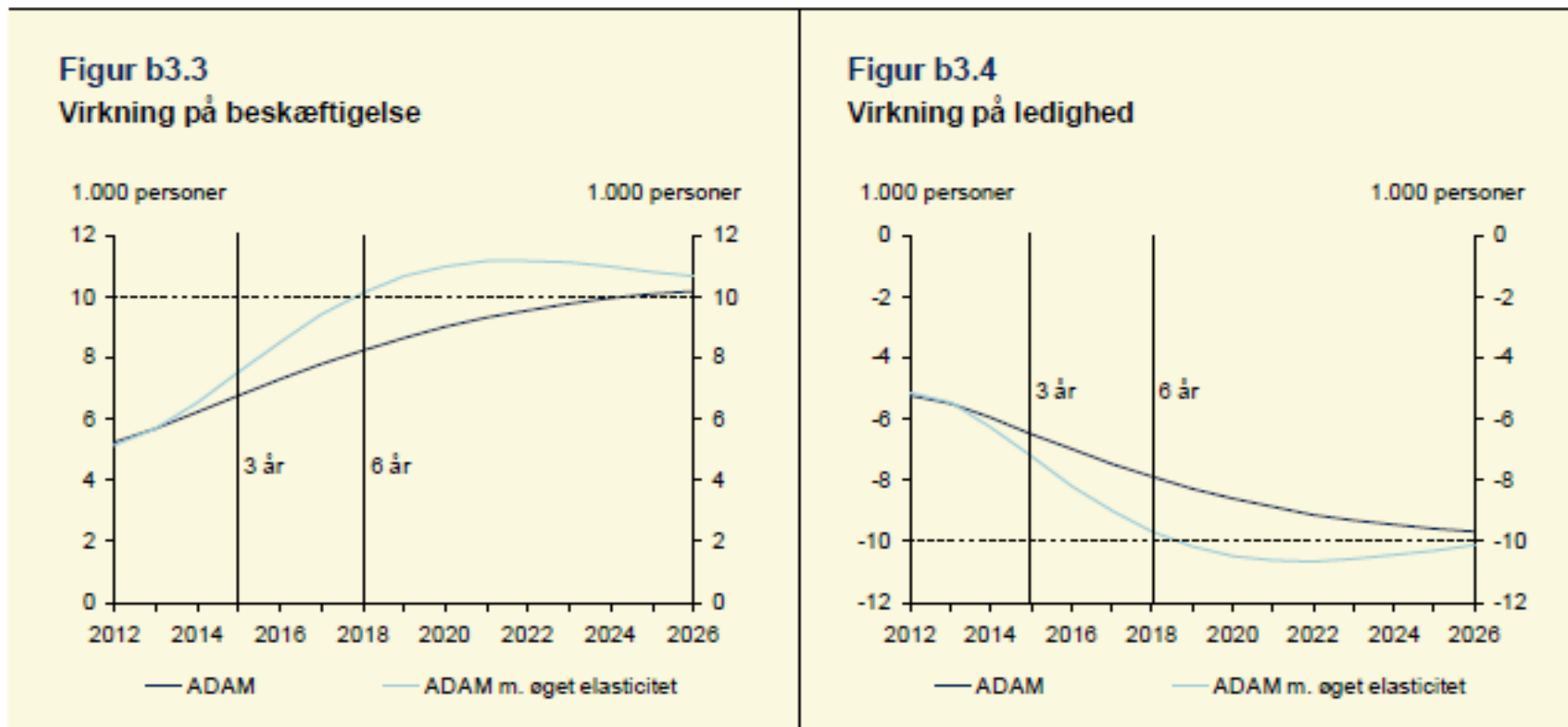
Men ikke af offentlige udgifter: investeringer, sundhed, daginstitutioner, forebyggelse osv. osv. – SØM-modellen?

Og slet ikke på efterspørgselssiden: langsigtet multiplikator = 0

Når virkeligheden ikke kan forklares

- **Når ideologi modelleres:**
- **Modellen konvergerer altid mod fuld beskæftigelse**
- **Finansministeriet kan end ikke acceptere, at det (i bedste fald) tager lang tid**

Et eksempel: Finansministeriet øger arbejdsudbuddet med 10.000 personer

Anm.: I ADAM med øget elasticitet er eksportens og importens priselastisitet forøget, så den udgør -5, jf. tabel 1.

Kilde: Egne beregninger.

Finansministeriets blinde pletter

Produktivitet af offentlige udgifter

Velfærdsstat og forbrugstilbøjelighed

Sammenhæng mellem konjunktur- og struktur

Ulighed ændrer adfærd!

Miljø- og klimapåvirkning er omkostningsfyldt

Finansielle sektor er ustabil

Der er heldigvis sat en revision i gang

Peter Stephensen, DREAM : Mange forskellige modeller i FM-værktøjskassen –

- Langsigtede struktur/vækst-modeller (DREAM)
- Statiske multi-sektor-modeller (REFORM)
- Fordelingsanalyser, mikrosimulering (SMILE)
- Energi og miljø (Grøn REFORM)
- Arbejdsmarked – kort sigt. Mismatch-analyse
- Forecast: demografi, uddannelse, arbejdsstyrke
- Makromodeller(ADAM, SMEC, MONA, **MAKRO**)
- Nyere modelleringsteknikker (Agentbaseret)
- Stress-test (Ikke DREAM: Centralbanker)

Peter Stephensen, DREAM: Hvad skal den 'nye' regnemaskine MAKRO bruges til?

- Skal anvendes til at lave Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger
- Skal kunne inkorporere Økonomi- og erhvervsministeriets kortsigtede frem-skrivninger

Peter Stephensen, DREAM: Hvad skal MAKRO kunne?

- Beskrive lang og kort sigt i samme model
- Godt grundforløb
- Gode marginalegenskaber

Peter Stephensen, DREAM: Gode marginalegenskaber I

'Moment-estimation'

- Udvælger vigtige 'stød': offentligt forbrug, udenlandsk efterspørgsel, rente, indkomst-skat, arbejdsstyrke osv. (1 SVAR per stød)
- Model-effekter på centrale variable vurderes (BNP, forbrug, investeringer, lønninger osv.)
- **Kortsigtsparametre kalibreres** så model og SVAR'er passer bedst muligt

Gode marginalegenskaber II

Grund-idé

- Vi går efter at empirisk underbygge modellens vigtigste egenskaber
- Medfører åbenhed om hvad der betragtes som værende vigtigt...
- ...i modsætning til den gamle metode der var **teknokratisk/holdningsløs**
- **Kæmpe fremskridt!** – sagt af Peter Stephensen

Det må vi da håbe 😊 (min tilføjelse og fremhævelser med rødt, jj)